

Budapest, 2018. március 19.

Nemzeti Akkreditáló Hatóság
1119 Budapest, Tétényi út 82.

Devecz Miklós
Főigazgató

Tárgy: NAR-02, valamint a metrológiai visszavezethetőségről szóló új szabályzat (NAR-XX) tervezete

Tisztelt Főigazgató Úr!

Köszönjük szíves felkérésüket a tárgyi tervezetek véleményezésére.

Kérjük – az ASZEK tagok észrevételei alapján – a következők figyelembevételét a szabályzatok véglegesítésekor.

Előjáróban megjegyezzük, hogy a NAR-02 előlapján a Jogi megfelelésségnél „dr. Kanyó Krisztina Lilla”, a NAR-XX-én „dr. Kanyó Lilla Krisztina” szerepel.

NAR-02

1 Általánosságban: A szabályzat felülvizsgálatának céljával egyetértünk, de felhívjuk a figyelmet arra, hogy a túl általános fogalmazás miatt esetleg azok is megpróbálják görcsösen alkalmazni, akik esetében – a szándékolt cél szerint – nem feltétlenül kellene. Zavart okozhat, hogy a szöveg nem nyomatékosítja, hogy rendszerszabványok esetén az áttérési ütemterv az irányadó!

Értelmezésünk szerint a szabályzat elsősorban a szakma-specifikus szabványokra (ahol nincs átállási idő) és az ágazati jogszabályokra vonatkozik, ezt érdemes lenne hangsúlyozni. A 2. pontban szereplő „az akkreditált területen feltüntetett” kitétel feltehetően ezt kívánja kifejezni; célszerű lenne ezt kifejtetni.

2. A 4.1.1. pont harmadik bekezdése kapcsán egyetértünk azzal, hogy felügyeleti eljárások során vizsgálni kell az akkreditált területen alkalmazott vizsgálati szabványok visszavonásának megfelelő lekötését. Azonban az eljárások indításakor csak a legutóbbi eljárást követően visszavont szabványok jegyzékét tartjuk célszerűnek bekérni, az ennél részletesebb adatokat (pl. átvezetési időpont) tartalmazó listát feleslegesnek tartjuk – erről a helyszíni szemlén lehet meggyőződni.

3. A 4.1.1. pont negyedik bekezdése alapján – értelmzésünk szerint – az akkreditált választhatja meg, miként tájékoztatja az ügyfelet a szabvány hatályosságáról. Ezt az

értelmezést támogatjuk, és feltételezzük, hogy a példaként megadott megoldásoktól eltérő mód is lehetséges.

4. A 4.1.1. pont hetedik bekezdése kapcsán jó lenne tudni, hogy mit takar az legújabb szabványváltozat alkalmazásának „ösztönzése” (pl. figyelem-felhívás?). Szintén tisztázni kellene, hogy a nem hatályos szabvány alkalmazásakor mit jelent a háttér vizsgálata (mi a vizsgálat következménye, mi lehet az eredménye?).

5. A 4.1.2. pontban két a)-b)-c) albekezdés is van, célszerű lenne ezeket külön alpontokhoz rendelni.

- Az első bekezdés b)-ben nem egyértelmű, hogy ha a /A1 módosítás évszáma nem egyezik az eredeti szabvány jelzetével, akkor két szabványszámot kell-e feltüntetni minden vizsgálati eredmény mellé.

- A második bekezdés szerinti változás bejelentést a NAD-102 nyomtatványon kell megtenni, vagy más mód is lehetséges? Javasoljuk a következőt:

„A bekövetkezett változásokat az akkreditált szervezetnek jelentős változásként 15 napon belül be kell jelentenie a NAD-102 formanyomtatványon.”

- A harmadik bekezdés a) pontja szerinti nyilatkozat beszerzése az akkreditált feladata; ezt egyértelműen szerepeltetni kellene a szövegben. Ugyanakkor javasoljuk egy már elfogadott, közzétett nyilatkozat általános, központosított elfogadását, hasonlóan az 5. pontban javasolthoz.

- A harmadik bekezdés c) pontja szerinti „kivételes eset” mikor állhat elő?

Ha jól értjük, itt szabvány-módosításként értelmezik annak újabb kiadását (évszám), a megjelenő Addendumot, illetve a kettő együttes újabb kiadását. Ezeket a változásokat be kell jelenteni, és az ilyen jellegűeket:

- műszaki azonossági nyilatkozattal azonnal, eljárás nélkül átvezetik (ahogy eddig is);

- felügyeleti eljárás, vagy más területre irányuló bővítési eljárás, vagy rendkívüli eljárás során műszaki azonossági nyilatkozat nélkül átvezetik – azaz nem bővítésként kezelik;

- a NAH az akkreditált által tett értékelés alapján is értékelheti és eljárás nélkül átvezetheti.

Ha ez így van, akkor ez jelentős előre lépés.

6. a 4.1.3. pont szerint a csak a szabványjelzetet érintő változás bejelentéséhez csatolni kell a dokumentum kibocsátójának erre vonatkozó nyilatkozatát. Egy ilyen változás nyilván minden, az adott szabvány szerint dolgozó akkreditáltat érint. Véleményünk szerint ezt az eljárást valamilyen módon központosítani kellene; egyrészt, mert a nyilatkozat kiadója feltehetően térítést kér a kiadó, másrészt minden egyes érintettnek külön-külön ki kellene adnia, ami felesleges, többszörös adminisztrációt igényelne. Megoldás lehetne pl., ha egyetlen nyilatkozat születne, amelyet a NAH közzétenne.

7. A 4.1.2. és a 4.1.3. pont kapcsán is felmerül, hogy hogyan/kitől kell beszerezni a nyilatkozatot, ha olyan ISO szabvány módosul, ami nem kerül(t) nemzeti átvételre.

8. A 4.1.4. szerinti, rugalmas területre vonatkozó eljárást támogatjuk.

9. A 4.2.1. pontban nem egyértelmű, hogy mi az egyéb szabályozó; a kötelezettség kiterjed-e a belső szabályozókra és/vagy a NAD/NAR szabályzatokra is. Nem világos, hogy mit jelent az „akkreditált területen feltüntetett jogszabály”.

A második bekezdés szerint az akkreditált köteles a jogszabályok és az egyéb szabályozók változásait követni, értékelni és a NAH-nak a változás értékelését bejelenteni. Ugyanakkor az ötödik bekezdés szerint nem elegendő az értékelést bejelenteni, hanem azt be is kell küldeni. Kérdéses a hatodik bekezdésben szereplő „hivatkozás” megváltozása értelmezése; ez azonos a jelzet megváltozásával? Ha a jogszabály száma változik, de a műszaki tartalma nem változik, akkor ezt minden egyes érintettnek külön be kell mutatnia? Ha viszont a jelzet (a jogszabály száma) nem változik, „csak” a tartalmát módosítják, akkor azt rugalmasan kezelik (és nem kell a változás értékelését elvégezni)?

Nyilván nem a szabályváltozások véleményezése a feladat, hanem annak értékelése, hogy a változás érinti-e az akkreditált addigi tevékenységét, és ha igen, hogyan, és a megfelelő érdekében milyen változtatásokat tesz a tevékenységében, és a Hatóság is ezt értékeli.

Mindemellett a jogszabályok/szabványok folyamatos figyelése, változások bejelentése túl nagy terhet hárít az akkreditáltakra. Amennyiben a Hatóságnak tudomására jut valamilyen változás, érdemes lenne egy-egy tematikus bejegyzésben közzétenni ezt a honlapon, ahogyan az MSZT is teszi (vagy az MSZT aktuális, ilyen témájú linkjét kipoztolni).

- Ezt a bejelentést is a NAD-102-n kell megtenni? Hogyan és milyen tartalommal? Lehet-e elektronikusan beküldeni az értékelést?

NAR-XX

10. Általánosságban: A tervezet több helyen használ pontosabb értelmezést igénylő kifejezéseket; pl. kompetens (konkrétan ki?), megfelelő (minek megfelelő?), ennek a szabványnak (melyiknek?, esetleg ennek a szabályzatnak?), ön-tanúsítás.

Összességében világosabb tagolást, az egyes fejezetek, pontok címzettjeinek pontosabb, esetleg példákkal megvilágított megjelölését tartunk szükségesnek.

Mivel a szabályzat várható kiadása előtt megtörtént az új 17025 átvétele, a szabványhivatkozás frissíthető.

11. A tartalomjegyzék szerinti 3.1. és 3.2. pontok nincsenek jelölve a dokumentumban.

12. A 4.1. pont harmadik bekezdésében a 4.1.1.1 pontra utalnak, de nincs ilyen pont a szabályzatban. Itt szerepel az „elhanyagolhatóan” kifejezés is; kérdés, hogy ezt ki és milyen alapon dönti el. Az utolsó bekezdésben a 4.1.1.4 pontra utalnak, de itt sem világos milyen dokumentumról van szó.

13. A 4.2. pontban több a)-b)-c) albekezdés is van, célszerű lenne ezeket külön alpontokhoz rendelni.

14. A 4.3. pont első leírtak nem egyértelműek; a megadott lehetőségek között van-e valamilyen hierarchia.

- A „nemzetközileg elfogadott szervezetek” címszó alatti negyedik francia bekezdésben hivatkozott „első két lehetőség” az első két francia bekezdést jelenti?

- A harmadik francia bekezdés szerinti referenciaanyag gyártók a többen kívüli lehetőség?

- A NAH követelmények a negyedik francia bekezdés szerinti lehetőségekre vonatkoznak?

- Ugyanezek a követelmények szerepelnek a saját etalonok saját kalibrálására (ez az „ön-tanúsítás”) vonatkozó bekezdésben is, egy szó kivételével (d): regisztrálás). Szándékos az eltérés? Ez a lehetőség mikor alkalmazható? Csak vizsgálólaboratóriumra vonatkozik?

- Saját hatáskörben végzett (nem akkreditált) kalibrálás esetén hogyan biztosítható a visszavezethetőség?

15. A szervezeti felsorolásában szerepel az „NMI” betűszó; célszerű volna a 3. pont rövidítések részében megadni ennek jelentését (nyilván „Nemzeti Metrológiai Intézet”, de ez nincs sehol rögzítve a szabályzatban). Megjegyezzük, hogy célszerű lenne konkrétan leírni, hogy Magyarországon melyik szervezet látja el ezt a funkciót.

A gépelési és kisebb fogalmazási hibákat a megkapott anyagban korrektúrával jelöltük és így külön csatoljuk.

Kérjük javaslataink szíves figyelembevételét!

Tisztelettel:

Markó Csaba
Akkreditált Szervezetek Klasztere
ügyvezető